Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannsberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ ese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 182. — Brașovŭ, Vinerĭ 19 (31) Augustŭ — 1888.

**Brașovŭ**, 18 Augustŭ st. v. 1888.

Foile francese par'că nu vorŭ să-șĭ perdă nicĭ 'decum renumele, ce și l'au câștigatŭ prin aceea, că dau locŭ câte odată celorŭ mai sucite și neisprăvite informațiunĭ asupra situațiunei din statele străine.

Astfeliu se încércă și diarulŭ „La Paix“, despre care se dice că susține legăturĭ și cu președintele Republicei, de-a critica politica esterióră și interióră a monarchiei Austro-Ungare din incidentulŭ onomasticei domnitorului ei.

„La Paix“ aprobă și laudă politica interióră a monarchiei nóstre și condamnă numai politica ei esterióră. Puținŭ îi pasă fóiei francese ce sistemŭ domnesce aici în lăuntru și nu vrea să scie de aceea că politica interióră în Austro-Ungaria este mai multŭ ca orĭ și unde influințată de situațiunea din afară.

Este ciudatŭ lucru când numitulŭ diarŭ pretinde că în afară Austro-Ungaria să se emancipeze cu totulŭ de Germania și să se împace cu Rusia, ér în lăuntru să continue politica îndreptată, mai alesŭ în ce privesce Ungaria, în contra liberei desvoltărĭ a popórelorŭ slave. Décă dér „La Paix“ laudă politica interióră Austro-Ungară, din punctul sĕu de vedere, atuncĭ se vede că are înaintea ochilorŭ mai multŭ regimulŭ actualŭ din Austria și ignoréză cu totulŭ uemulțămirea Slavilorŭ în Ungaria.

Dér să vedemŭ cum crede fóia francesă că ar trebui se fiă politica din afară a Austro-Ungariei.

Alianța cu Germania, dice ea, aduce folosŭ numai Germaniei, de aceea nu trebuia încheiată. Acésta are a-șĭ mulțămi esistența ei numai fricei de Rusia și toțĭ Slavii monarchiei suntŭ contra ei. Ministrulŭ care a încheiat'o a fostŭ din nenorocire unŭ Maghiarŭ, contele Iuliu Andrássy. Maghiarii urăscŭ pe Rușĭ. In locŭ de-ai câștiga printr'o purtare prevenitóre îi ațîță mereu și-'i provócă.

Maghiarii își închipuesc, adauge „La Paix“ că Rusia vrea se nimicéscă esistența lorŭ. Acésta este falsŭ. Rusia are altă trébă. De altmintrelea Maghiarii nicĭ nu o genéză de locŭ. Intre Maghiarĭ și Rușĭ domnesce numai o neînțelegere regretabilă, ce trebue să înceteze chiar în interesulŭ Maghiarilorŭ, carĭ cu tóte opintirile lorŭ nu vorŭ puté trânti la pămêntŭ pe Rușĭ. Din contră ei trebue să se témă de o trânteală. De aceea e necesarŭ să se împace cu Rușii. Alianța cu Germania este încheiată numai pe-unŭ timpŭ anumitŭ și va fi de ajunsŭ décă nu se va mai reînoi, căcĭ ea este sinonimă cu-o secvestrare a Austro-Ungariei din partea aliatului sĕu și negreșitŭ o va împinge într'o catastrofă, care va aduce cu sine peirea ei.

„La Paix“ speréză, că se vorŭ cuminți odată și Maghiarii, și se vorŭ smulge din brațele germanismului. Și aicĭ însă dovedesce fóia francesă puțină cunoscință despre adevĕrata stare a lucrurilorŭ. Ea îi crede pe Maghiarĭ că ar fi în sițuațiunea de a *împinge ei*, pre când în realitate ei suntŭ numai *împinșĭ* de alții și suntŭ legațĭ cu mii de fire de politica germană, care ca unŭ polipŭ își întinde brațele sale asupra lorŭ.

Alta este cestiunea décă alianța cu Rusia póte să fiă mai folositóre Austriei decâtŭ alianța cu Germania. In ce privesce însĕ speranța diarului francesŭ, că Ungurii ar puté să schimbe situațiunea din afară să înșélă, cu tóte că bărbații lorŭ de statŭ au adi mare influință asupra conducerei afacerilorŭ esterióre în monarchiă.

---

## Agitațiunea kulturegyletistă în contra Sasilorŭ.

Diarulŭ oposiționalŭ „Ellenzék“ dela 28 l. c. scrie unŭ primŭ articulŭ, în care cu multă nespoială vorbesce în contra Sasilorŭ. „*Törjön a mi nem hajlik*“, adecă pe românesca „*Să se rupă ce nu se plécă*“ e titululŭ articulului memoratŭ, din care vrĕmŭ să estragemŭ unele pasage mai caracteristice.

Vorbindŭ despre rĕsboiulŭ vamalŭ cu România, în urma căruia Sasii au ajunsŭ în mare strîmtóre și aruncându-le în ochĭ Sasilorŭ nisce pretinse binefacerĭ ce li le-ar fi făcutŭ Kulturegylet-ulŭ, dér față cu carĭ ei se arată nemulțămitorĭ, dice mai departe:

„Mâna aceea care a fostŭ ajutorată, căreia 'i sa câștigatŭ lucru și a fostŭ astfelŭ provĕdută cu banĭ, a folositŭ cea dintâiu ocasiune ca să lovéscă în binefăcĕtorulŭ sĕu.

Și mâna Sașilorŭ brașovenĭ întru adevĕrŭ a datŭ acésta lovitură de Cainŭ corpului națiunei maghiare, când pierdêndu-șĭ mintea, pentru unŭ stégŭ naționalŭ au năvălitŭ cu furiă asupra unui polițaiu cu simțirĭ maghiare și pedepsindu-lŭ: au vătămatŭ onórea stindardului maghiarŭ, au vătămatŭ consciința națiunei maghiare......

Acești dulcĭ frațĭ ne stau aicĭ pe gâtŭ de sute de anĭ. Lĭ-amŭ datŭ lorŭ totŭ ce-au poftitŭ. Legile nóstre le apĕră drepturile lorŭ de-o potrivă ca pe ale nóstre. Tóte folósele ce le asigură statulŭ și societatea pe séma cetățenilorŭ, suntŭ în posesiunea Sasilorŭ. Ei își folosescŭ limba lorŭ în tótă libertatea. In șcólele lorŭ, în bisericile și în tóte reuniunile lorŭ de cultură, potŭ lucra în tótă libertatea — precumŭ le place lorŭ.

Cele mai frumóse părțĭ de pămêntŭ și pădurĭ și locurile cele mai fructifere le posedŭ ei. Suntŭ liberĭ independențĭ și avuțĭ, ér tóte aceste le au și le gustă din marinimositatea națiunei maghiare vĕtămată de ei de atâtea orĭ și până la sânge.

Ințelégă dumnélorŭ: curatŭ numai din marinimositate, fiindcă Maghiarulŭ a avutŭ deja sute și sute de ocasiunĭ a da afară din țéră pe acestŭ némŭ nedumeritŭ și nemulțămitorŭ. Dér Ungurul n'a lucratŭ astfelŭ. Și acum și simte urmările.... pentru că o astfelŭ de națiune rĕsfățată nicĭ nu e mirare décă înfige pumnalulŭ în corpulŭ binefăcĕtorului sĕu, dreptŭ resplătire.

Diaristica maghiară — dice mai departe Ellenzék — ocupându-se de scandalulŭ săsescŭ din Brașovŭ, cu órecare linisce a luatŭ notiță despre aceea, că aicĭ este comite supremŭ contele Adreiu Bethlen și ca atare desvóltă unŭ spiritŭ pacinicŭ. Scopulŭ lui — precum se vede — este împăcarea divergențelorŭ pe cale pacinică. Reserva acésta a încurageatŭ pe Sasii brașovenĭ. Acéstă indulgință și acestŭ spiritŭ pacinicŭ nemotivatŭ n'a făcutŭ alta decâtŭ a cultivatŭ sĕlbătăcia și neînfrênarea lor, în loc să-i dedea la respectare și supunere față cu statulŭ atâtŭ pe d-lŭ Dück câtŭ și pe consoții sĕi.

Dér așa se vede că cu Sașii nu trebue tractatŭ așa precum a făcutŭ până acum comitele supremŭ Bethlen. *Trebue să facemŭ ca să simță ei voința, puterea și greutatea statului.* Trebue să-i învĕțămŭ la aceea, că: décă nu voiescŭ să se plece se vorŭ frânge, pentru că statulŭ maghiarŭ orĭ și când va avé atâta putere ca să îmblândéscă unŭ poporŭ de 200,000 de suflete. Ducă-se de aicĭ celŭ ce nu vrea să se acomodeze nouĕ. Frângă-se celŭ ce nu vré să se plece. Scandalulŭ cu stindardulŭ din Brașovŭ să servéscă de învĕțătură cercurilorŭ competente, că este o hăbăucĭă a mai fi indulgențĭ și marinimoșĭ față cu elementulŭ acesta; a te tocmi cu ei este: curatŭ periculŭ. *A da în ei:* acésta este ceea ce merită. Din astea doră vorŭ căpĕta minte și ei, și noi“.

*

Scimŭ că diarulŭ guvernamentalŭ din Pesta „B.-pesti Hirlap“ a datŭ alarma

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

## Amintirĭ din Pribegia după 1848.

de

**IOANŬ GHICA.**

III

(Urmare).

Dau aci textulŭ a câtorva din epistolele corespondenței mele cu unii din amicii mei din copilăriă, precum Rosetti, Alexandru G. Golescu:

*C. A. Rosetti lui Iónŭ Ghica la Constantinopolŭ.*

1849, Aprilie 20, Passy.

Am primitŭ alaltaerĭ espistola ta, și deșĭ nu sciu când plécă vasulŭ fumegătoriŭ, am hotărîtŭ astădĭ să vorbescŭ cu tine puținŭ, dér până nu începŭ a 'țĭ rĕspunde o să'țĭ vorbescŭ puținŭ de mine. Am fost séu sunt bolnavŭ din chiar seninŭ cum dice Românulŭ. Am scuipatŭ sânge, vr'o 4 dile neîncetatŭ și amscuipatŭ o cătățime destulă să sature și să înece chiar pe *** însușĭ décă așĭ fi pututŭ să'lŭ scuipŭ pe față. Acuma însĕ am încetatŭ, și mediculŭ dice că de nu voiu muri o să trăescŭ. Dér scii tu óre că nu'mĭ pre vine așa lesne să mĕ mutŭ la Pére Lachaise și pricina gândescŭ, că este: 1) că omulŭ însuratŭ móre mai anevoiă decâtŭ flăcăulŭ, 2) că hotărîsemŭ să nu morŭ până ce voiu vedea Republică Universală, dér în pisma patriei totŭ o să trăiescŭ celŭ puținŭ până la liberarea României de Muscalĭ, de Turcĭ și de Eliadŭ. Vedĭ că nu cerŭ lucrurĭ de totŭ cu neputință, căcĭ nu sunt încă atâtŭ de atacatŭ câtŭ să nu potŭ trăi până la tómnă, și până la tómnă o să înviămŭ. Dér să lăsămŭ morții cu morții și vii cu vii, și până ce suntemŭ încă vii să vorbimŭ despre viéță. Scii că în Francia domnesce reacția și că pe tótă diua comprimă câte o libertate, și tu scii ce puternică să face libertatea cea comprimată. Așa dér eu credŭ, că fórte curêndŭ vomŭ avé sfânta explosiă, mai credŭ că și mai curêndŭ vomŭ avea Republică germană, décă Ungurii vorŭ avea timpŭ să se vie la porțile Vienei. A! Ungurii, Ungurii! Spune-mĭ când audi acestŭ nume nu-țĭ vine să-țĭ pui în capŭ saculŭ cu cenușe? Nu-țĭ vine se iei unŭ pistolŭ și începêndŭ dela Eliadŭ se sfîrșescĭ la tine. Rușine și de-o mie de orĭ rușine.

Ce dicŭ! blastămŭ pe ómenii aceia într'alŭ cărorŭ numĕrŭ suntŭ primulŭ, care perdură gloria nației române și năpădiră preste dênsa suferințele și rușinea robiei. A! décă eramŭ unŭ guvernŭ de Românĭ, gloria acésta de a scăpa lumea din robiă n'ar fi avut'o Ungurii, ci noi. Séu unițĭ cu Ungurii amŭ fi fostŭ sigurĭ să luămŭ Viena și să proclamămŭ Republica, când acum tremurămŭ și așteptămŭ să putemŭ aduna fărmiturile ospĕțului unguresců.

Dér mai bine decâtŭ se plângemŭ pe ruinile trecutului, se ne pregătimŭ pentru viitorŭ; și despre acésta voiu să-țĭ vorbescŭ câteva minute. Dér pentru ca se procedămŭ după regulă, se-țĭ rĕspundŭ la epistola ta, căcĭ fiindcă mediculŭ m'au opritŭ de-a vorbi cu cei de pe lângă mine, prescriindu-mĭ ca Pitagora „Silence absolue,“ voiu să-mĭ rĕsbunŭ, vorbindŭ cu tine în pisma facultății.

Dicĭ că tăcerea mea te face să bănuescĭ, că intriga și calomnia m'au biruitŭ și pe mine. Dér înțelegŭ bănuiala ta, când îmĭ aducŭ aminte cum aceste două arme au omorîtŭ libertatea și fericirea omului dela începutulŭ lumei, de când omulŭ era androgin și până acum când dobitócele lui Alexandrescu luară cârma României. Insĕ niciodată nu dau credĕmêntŭ calumnielorŭ, și când am vre-o bănuială pe cineva, îi cerŭ cuvêntŭ.

Unŭ omŭ onestŭ și virtuosŭ nu póte fi nicĭ insultatŭ, nicĭ calumniatŭ, și îțĭ aducĭ aminte că Diogenŭ când i-a disŭ cineva: rîdŭ de tine ómenii ceia, elŭ a rĕspunsŭ: nu mĕ credŭ insultatŭ, pentru-că n'am nimicŭ de ridicolŭ, și totŭ pe acestŭ temeiu n'ai dreptate când dicĭ că de ai fi fostŭ în țéră, dușmanii tĕi ar fi profitatŭ și te-ar' fi ucisŭ cu adevĕrurile ce ai fi disŭ.

Nu! nu-mĭ va fi témă nicĭodată de calomnii, când voiu fi înaintea poporului. Dér este virginŭ, cum dicĭ și lesne se póte înșela, însĕ când vorŭ fi adunațĭ la unŭ locŭ 10,000 de ómenĭ, atuncĭ nu mĕ mai temŭ, căcĭ drépta judecată, lumina lui Dumnedeu, este în mijloculŭ lorŭ.

A! Décă ai fi fostŭ tu în Bucurescĭ, ar fi sprijinitŭ ideile cele bune și ai fi combătutŭ pe cele rele ne-ai fi luminatŭ pe toțĭ, ai fi avutŭ puțină credință în Turcia, și atuncĭ negreșitŭ, că eramŭ să fimŭ astădĭ fundatorii României celeĭ nouĕ și ai libertății. Dér ceea ce nu facuramŭ erĭ, de ce să nu o facemŭ mâne? Ascultă-mĕ! Décă vei afla revoluția Franciei, care décă eu nu sunt un smintitŭ, va veni curêndŭ, plécă îndată și vino în țéră, unde estĭ fórte trebuinciosŭ. Nu trebue să ne lăudămŭ unii pe alții, dér suntemŭ fórte săracĭ de ómenĭ. Caută, gândesce-te dile întregĭ și vedĭ, că n'avemŭ unŭ ministru de finanțe, n'avemŭ unŭ ministru de rĕsboiu, n'avemŭ nicĭ 17 administratorĭ. Vino dér și lasă diplomația d'acolo, căcĭ m'am săturatŭ de înțelepciune și de diplomație.

Domnulŭ Eliadŭ, décă este bunŭ gramaticŭ séu nu, acésta o póte hotărî Laurianu. Poetŭ? nicĭ-de-cum, și am s'o dovedescŭ. Câtŭ pentru geniulŭ și

mai ântêiu în contra Sașilorŭ. Foile opoșiționale „Egyetertes“ și „Ellenzék“ se grăbescŭ a'lŭ secunda. Afacerea cu stégulŭ din Brașovŭ este trasă de pĕrŭ. Dovadă că acusațiunile kulturegyletiștilorŭ n'au vre-o basă seriósă este și tăcerea lui „Pester Lloyd“ și a celorlalte diare unguresci scrise în limba germană, carĭ fără îndoială se temŭ ca nu cumva agitările kulturegyletiste sĕ producă din nou o discuțiune nu pré prietinósă Ungurilorŭ în pressa germană.

Tóte aceste împrejurărĭ însĕ la olaltă ne dau o icónă despre modulŭ cum kulturegyletiștii ațîță și agită mereu sub nisce pretexte pĕcătóse în contra naționalităților nemaghiare.

## Albanezii.

In Bucuresci a apărută unŭ nou diarŭ, „Albanezulŭ“, scrisŭ în limba *albaneză și română*, uniculŭ și celŭ dintâi diarŭ naționalŭ albanezŭ. Elŭ este redactatŭ de unŭ comitetŭ constituitŭ din coloniștii albanezĭ din Bucuresci. Diarulŭ apare odată pe sĕptĕmână și costă pentru Turcia și Grecia 10 fr. pe anŭ, pentru alte țĕrĭ 20 francĭ.

Scopulŭ ce se urmăresce prin redigiarea acestei foi este identicŭ cu scopulŭ societății albaneze „*Drita*“ (Lumina) din Bucuresci, care este tot-odată scopulŭ și tendința tuturorŭ coloniștilorŭ albanezĭ din România și care scopŭ consiste în: 1. Introducerea limbei materne în școle și bisericĭ. 2. Inființarea de societățĭ și școle albaneze. 3. Desvoltarea limbei, istoriei și literaturei naționale. 4. Tipărirea și editarea de cărțĭ, Reviste și diare albaneze spre a puté rĕspândi lumina și cultura între poporulŭ albanezŭ.

In numĕrulŭ 1 alŭ „Albanezului“, apărutŭ la 7 Augustŭ v. c., într'unŭ articulŭ publicatŭ sub titlulŭ „*Ce ceremŭ și ce voimŭ*“, se preciséză scopulŭ Albanelilorŭ astfelŭ:

Toțĭ Albanezii sĕ'șĭ deschidă inima, sĕ contribue cu obolulŭ lorŭ, bogatŭ și săracŭ, ca sĕ deschidemŭ școle, școle câtŭ de multe! Sĕ facemŭ cunoscutŭ Națiunilorŭ culte poporulŭ albanezŭ, ca sĕ șcie că Albanezii numeră peste 5 milióne, și toțĭ vorbescŭ o singură limbă. Sĕ facemŭ adversarii sĕ înțelégă, că o națiune de 5 milióne nu se spulberă ca pléva în vêntŭ, zadarnicŭ vorŭ dori acésta, căcĭ ei deși de dece orĭ mai puținĭ totușĭ au pretențiile cele mai uriașe; trebue sĕ se șcie odată cine suntŭ pigmeii! trebue sĕ se șciă că Albania nu este nicĭ Grécă nicĭ Slavă, ci este Albaneză.

Diarulŭ nostru, care este uniculŭ în limba națională, va deschide colónele sala tuturorŭ Albanezilorŭ ca sĕ 'șĭ arate dorințele causate din intrigile strĕine apărândŭ cu ardóre interesele culturei naționale, și interesele Imperiului Otoman și în aceleașŭ timpŭ stăruindŭ pe câtŭ va fi cu putință pe lângă Sublima-Pórtă ca sĕ ia sub protecția sa pe celŭ mai fidelŭ și mai devotatŭ dintre popórele sale, ocrotindu-i drepturile și interesele.

Prin constituțiunea Imperiului nostru avemŭ dreptulŭ a întroduce limba maternă prin școle și bisericĭ, pentru acestŭ scopŭ trebue sĕ ne încordăm tóte puterile, sĕ desvoltămŭ tótă activitatea și energia, sĕ lucrămŭ fără rĕpaosŭ până ce îlŭ vomŭ vedé îndeplinitŭ.

Cam deodată o sĕ simțimŭ mare lipsă de profesorĭ, în scopulŭ acesta rugămŭ pe toțĭ Albanesii sĕ vie în ajutorulŭ Societății Ditra înscriindu-se ca membri ca sĕ putemŭ strânge fondurĭ cu care sĕ înființămŭ o scólă care va avea de obiectŭ formarea tinerilorŭ profesorĭ ce mai târdiu vorŭ merge sĕ rĕspândéscă cultura între poporulŭ albanezŭ, dér până atuncĭ toțĭ fii Albaniei sĕ se pue cu diligință sĕ invețe carte. Bĕtrânilorŭ le încumbă datoria a'i obliga la acésta. Irlanda este o țéră în Anglia, ea nu are scóle, cu tóte acestea toțĭ sciu carte, pentru că toțĭ părinții suntŭ și învĕțătorĭ. Părinții noștri, carĭ nu sciu carte albaneză și numai grecește, dându-șĭ puțină silință vorŭ puté învĕța ușorŭ, învĕțândŭ și ei la rêndŭ pe fii lorŭ în limba părintéscă, așa vomŭ forma cetățenĭ virtuoșĭ și bunĭ patrioțĭ. Nouă Albanezilorŭ nu ne póte fi mai de nicĭ unŭ folosŭ cunoscința de carte grecéscă, scrierile greceștĭ pline de laude sterpe și fanfaronade nicĭ unŭ folosŭ nu ne potŭ aduce. Décă voimŭ a învĕța limbĭ streine sĕ învĕțămŭ pe cea turcă, francesă, italiană, germană séu engleză, limbĭ universale și folositóre, cu gréca vechiă astădĭ putemŭ muri de fóme, cea modernă nu plătesce aprópe nimicŭ, tinerimea îșĭ pierde unŭ timpŭ prețiosŭ cu ea, popórele culte au începutŭ sĕ o înlocuiéscă prin scólele lorŭ cu alte studii ca pe una ce nu mai presintă nicĭ unŭ folosŭ. Cunóscerea Mytologiei și a vestițilorŭ eroi grecescĭ, carĭ numai grecĭ nu erau, luptele lorŭ pentru libertate făcute cu sângele nostru și altele cu carĭ ne umplu capulŭ de fumurĭ amețitóre, nu'șĭ mai au nicĭ unŭ cursŭ. Astădĭ ne trebue învĕțăturĭ practice și utile ca sĕ ne putemŭ ridica la unŭ nivelŭ óre-care de prosperitate și bunăstare. Sĕ căutămŭ și sĕ vedemŭ ce folosŭ amŭ trasŭ noi din învĕțăturile și din limba lorŭ; amŭ făcutŭ vr'unŭ progresŭ în comerciu, în industrii, în meserii, sĕu în alte ramurĭ de activitate? Nu, căcĭ tótă învĕțătura lorŭ se mărginesce în a face propagandă pentru grecismŭ, ér învĕțarea limbei grecescĭ nĭ-a făcutŭ celŭ mai mare rĕu, ea ne-a otrăvitŭ sentimentele naționale, ea ne-a renegatŭ o mare parte din fii noștri, ea a săditŭ ura și discordia între noi, ea ne-a sĕrăcitŭ până la măduvă făcêndu-ne sĕ le dămŭ și cenușa din vatră, trimițêndu-le sute de milióne în Grecia ca sĕ se resfețe în bogății, și apoi totŭ ei sĕ ne batjocuréscă și ucidă; și tótŭ ea ne-a făcutŭ sĕ fimŭ astădĭ poporulŭ celŭ mai incultŭ din Europa, căcĭ într'adevĕrŭ nu mai noi Albanezii și Țiganii am rĕmasŭ fără șciință de carte și acésta mulțumită nu mai Grecilorŭ. Până acum Arhiereii grecĭ blăstemau pe acei ce învĕțau Albanește, acum ar trebui sĕ blăstemămŭ noi pe cei ce vorŭ învĕța grecesce, una pentru alta.

Sfătuimŭ dér pe toțĭ frații albanezĭ și îi conjurămŭ în numele patriei și alŭ străbunilorŭ lorŭ, ca toțĭ sĕ învețe limba maternă și nicĭ unulŭ grecesce, fiă-care cu alŭ lui, Grecii cu a lorŭ, noi cu a nóstră, atuncĭ se va vedé cine suntŭ Albanezii și cine suntŭ Grecii.“

## DIN AFARĂ.

*O întrunire electorală socialistă în Berlinŭ* visitată ca de trei mii persóne a fostŭ *disolvată de poliția*, ceea ce a provocatŭ turburărĭ marĭ. Mulțimea s'a înfuriatŭ, și în locŭ sĕ plece din sală, a năvălitŭ asupra poliției. încercândŭ sĕ scape pe câțĭ-va inșĭ, arestațĭ cu acéstă ocasiune. Numai după ce poliția mai primì ajutóre, putù sĕ împingă afară mulțimea, care începù sĕ facă în stradă și mai mare gălăgiă. Lumea cânta imnulŭ lucrătorilorŭ și striga necontenitŭ: „Trăiéscă Liebknecht și democrația socială. Mai multe sute de ómenĭ porniră după socialiștii arestațĭ, împresurândŭ pe agenții poliției, carĭ în fine năvăliră cu săbiile scóse si împrăștiară mulțimea. Nu s'a întêmplatŭ rănirĭ grave. Aglomerarea de lume a fostŭ câte odată așa de mare în Friederichsstrasse, încâtŭ s'a întreruptŭ circulația tramvayului.

*

„*Nord*“ primesce din Petersburgŭ scirea, că *orizontulŭ bulgarŭ începe a se tulbura* mai multŭ. Scirile sosite din principatŭ suntŭ așa de pline de contradicerĭ, încâtu e imposibilŭ a'șĭ face o idee clară despre situația adevĕrată. Unii susținŭ, că prințulŭ Ferdinandŭ e descuragiatŭ, părăsitŭ de toțĭ și dispusŭ a'șĭ părăsì rolulŭ, alții spunŭ, că situația s'a amelioratŭ, că elŭ e decisŭ sĕ pórte lupta până în fine și anume cu succesŭ, grația sprijinului din partea principatului și a elementelorŭ internaționale. Dér din tóte sĕ póte conchide că drumulŭ apucatŭ de prințulŭ Coburg, nu póte duce de locŭ la unŭ succesŭ durabilŭ.

## SCIRILE DILEI.

„Kulturegylet“-ulŭ din Ungaria de susŭ șĭ-a ținutŭ dilele aceste adunarea în Kremnitz. Din raportulŭ ce s'a cititŭ se vede că funcționari comitatului Neutra suntŭ cei mai zeloșĭ propagatorĭ ai maghiarisării, dér nu potŭ face nicĭ o ispravă deórece „instrucțiunea adulțilorŭ în limba maghiară dă de nisce piedice invincibile. Slovacii nu vorŭ sĕ învețe unguresce.“ Ca sĕ delature aceste piedecĭ lĭ-arŭ trebui banii „Maticei.“ Deocamdată se mulțămescŭ a împărți între orfanii slovacĭ portrete de a le marilorŭ patrioțĭ.“ Astfelŭ ajunge și *Kossuth* a fi întrodusŭ érășĭ la Slovacii sĕi de carĭ s'a lăpĕdatŭ.

***

Șefulŭ gărei din Brașovŭ a primitŭ încunoscințarea, că astădĭ la órele 1 și 30 m. va trece prin gara de aicia trenulŭ separatŭ, ce duce pe *Regele și pe Regina României* la Sinaia.

***

Impĕratulŭ *Wilhem* a visitatŭ Dumineca trecută pe *regele Saxoniei în Dresda.* Elŭ a fostŭ primitŭ cu mare pompă de întréga familiă regală, de ministri și tóte autoritățile militare și civile.

***

D-lŭ *Lindau*, scriitorŭ germanŭ, care a fostŭ óspele M. S. Reginei României în primăvéra acestui anŭ, a începutŭ sĕ îșĭ publice *impresiunile sale ce le-a cules în Țéra românéscă.* Până acuma au apărutŭ 3 articole.

***

Intr'unŭ suplimentŭ mai nou alŭ diarului „Figaro“ din Parisŭ se află tradusŭ de Pièrre Loti o legendă, *Mihulŭ copilulŭ*, alŭ căreia autorŭ este Carmen Sylva.

***

Patru dintre țĕranii din România, carĭ au fostŭ *mușcațĭ de lupulŭ turbatŭ* în județulŭ Putna, au eșitŭ Sâmbătă din spitalulŭ Brancovenescŭ pe deplinŭ însănătoșațĭ. Ceilalțĭ șése țĕranĭ din comuna Iveștĭ, mușcațĭ totŭ de unŭ lupŭ turbatŭ, au fostŭ dușĭ în spitalulŭ Brancovenescŭ. Rănile lorŭ suntŭ ușóre. D. Dr. Babeșŭ lĭ-a asiguratŭ o răpede însănĕtoșire.

***

Diarulŭ farmaceutic „Rundschau“, ce ese în Praga, dice că *inventatorulŭ*

---

caracterulŭ sĕu este copia lui Claud, împĕratulŭ romanŭ și a lui Caligula — numai acesta este mai rĕu de câtŭ dênșii, ca tot celŭ parvenitŭ, îlŭ comparŭ cu împĕrații, pentru că între dênșii găsescŭ imbecilĭ cu desĕvêrșire ca sĕ adune adune petrii de pe marginea mării și sĕ între apoi în Capitoliu cu triumfulŭ de liberatorŭ, așa precum a făcutŭ d. Eliad când a fugitŭ la sănĕtósa și apoi a întratŭ trasŭ de popolŭ. Dér sĕ'lŭ lăsămŭ că nu merită sĕ vorbescŭ de dênsulŭ. O! când ai sci sum se siliră mai toțĭ sĕ designeze România în ochii Francesilorŭ, când ai sci ce intrigĭ, ce basețe, când ai sci că frații emigrațĭ diceau, ca Fanarioții de fericire, tu ai dreptate sĕ te temĭ de lucrarea cea próstă, mai rĕu de câtŭ de nelucrare — mai bine cu celŭ sdravĕnŭ la pagubă decâtŭ cu celŭ ticălosŭ la câștigŭ; dér décă este așa am convenitŭ sĕ alegĭ unŭ singurŭ sefŭ și s'alegĭ pe d. Negri. Eu unulŭ décă aș puté m'așŭ opune la acésta, deși póte are avantagiulŭ d'a ne scpa de Eliadŭ; însĕ pentru că credŭ că este lesne de rĕsturnatŭ, nu voescŭ sĕ-lŭ rĕstornŭ cu acestŭ mijlocŭ. Golescu Negru, sluga lui Eliadŭ și dictatorulŭ României, a făcutŭ tóte piedicile ce a pututŭ ca sĕ nu se voteze alegerea vóstră, și a isbutitŭ. Eu însĕ așŭ fi votatŭ contra și étă cuvintele mele: Alegemŭ unŭ comitetŭ, alegemŭ unŭ șefŭ cu capŭ, ca sĕ sdrobéscă țéra! Ei bine, când dér d. Negri va desrobi țéra, ce vorŭ dice Românii? ne perdură cei 9 și cei 3 și ne scapă unulŭ. Sĕ trăéscă d. Negri, sĕ trăéscă Negri! sĕ trăéscă dictatorulŭ! N'așŭ voi, dragulŭ meu, sĕ obicĭnuescŭ pe Românĭ a crede că unŭ omŭ póte sĕ fericéscă séu sĕ nenorocéscă. N'așŭ voi sĕ-i învĕțŭ a adora pe omŭ, n'așŭ voi sĕ-i espui la primejdia de a fi escamotațĭ. Apoi câtă capacitate îi trebue acelui dictator? Și noi din nenorocire n'avemŭ nimenĭ capacitatea unui omŭ de geniu, séu celŭ puținŭ acelŭ omŭ nu este d. Negri. Așa dér votezŭ pentru 3, și am și dis'o și am scris'o aicĭ la Românĭ (căcĭ eram bolnavŭ când se adunară), și credêndŭ că vorŭ face ceva, am scrisŭ că votezŭ pentru Ionŭ Ghica, Nicolae Bălcescu, Costache Negri, dér nu s'a făcutŭ încă nimica, pentru că nu o vrea Proconsululŭ lui Eliad, Golescu, și pentru că nimenĭ din noi nu se pune cu peptulŭ înainte-i. Dér ascultă-mĕ, tóte acestea suntŭ de prisosŭ. Décă reacția va triumfa, nicĭ d. Negri, nicĭ tu chiar, nu vețĭ putea face nimicŭ séu mai nimicŭ, căcĭ Turcii suntŭ barbarĭ, în decadență, și prin urmare au tóte vițiile. Slăbiciunea Turcilorŭ înșală; și când suntŭ slabĭ ne dau în gura Muscalului, când suntŭ tarĭ vorŭ sĕ ne înghiță ei. Socotŭ însĕ că cerulŭ va fi dreptŭ și că peste o lună douĕ îi vomŭ goni cu toții din România și vom proclama republica română independentă și socială.

„Respectele mele soției tale și spune-i că în viitorŭ sĕ facă rugă și pentru pămêntŭ, căcĭ crede-mĕ, că avemŭ noi mai multă trebuință de câtŭ blăstĕmații acei de îngerĭ. Alŭ tĕu frate.

*Rosetti.*

„Mes amitiés à Cretzulesco. Spune-i că ómenii lui d'aicĭ n'au vrutŭ sĕ-i dea nicĭ o para. Spune-i sĕ se lase de a crede în Turcĭ, c'o sĕ'i tae capulŭ. Salutare și frăția Ionescului, de va fi acolo. Soția mea îțĭ va scrie, gândescŭ, mâne de aceea nicĭ nu dicŭ nimicŭ pentru dênsa.“

*C. A. Rosetti lui Ionŭ Ghica la Constantinopolŭ.*

„*Parisŭ*, rue Fleurus, Nr. 1 Maiu 11, (1849.)

„*Prietene*,

„Astădĭ am primitŭ epistola ta dela 24 Aprilie. Cuprinderea ei este fórte gravă, și de aceea trebue sĕ-țĭ vorbescŭ așa cum aș vorbi unui frate și unui cetățénŭ virtuosŭ.

„Ascultă-mĕ dér:

„Țĭ-am scrisŭ mai deunădĭ părerea mea asupra alegerei de Dictatorŭ a lui Negri și credŭ c'ai înțelesŭ că nu voescŭ unŭ Dictatorŭ. Sciu că vréi prin acésta sĕ scapĭ țéra de acei aroganțĭ și imbecilĭ egoiștĭ. carĭ o perdură odată, ș'acum o compromitŭ în tóte felurile. Mai sciu încă c'ai alesŭ pe Negri pentru că îlŭ cunoscĭ că este unŭ omŭ onestŭ, pentru că-țĭ este prietinŭ, pentru că ai vĕdutŭ că elŭ póte fi alesŭ, și pentru că prin alegerea unui Moldovanŭ credĭ că Moldovenii, ce suntŭ mai susceptibilĭ, ca sĕ nu dicŭ mai înapoiațĭ decâtŭ Muntenii, o sĕ priméscă mai lesne Unirea Principatelorŭ, care este pârghia (le levier) libertății Românilorŭ. Suntŭ de părerea ta. Primescŭ pe d. Negri și alege încă doi séu încă unŭ Moldovanŭ, pe Melinescu spre pildă, și votezŭ din tótă inima. Dér pentru unulŭ singurŭ nu votezŭ, căcĭ vĕdŭ primejdiă pentru Românĭ a avea unŭ Dictatorŭ. Nu că d. Negri va abusa de posiția sa, că sciu că nu este capabilŭ de trădare, dér deschide drumulŭ ambițioșilorŭ, vede țéra că trebue unŭ Dictatorŭ ca sĕ fie fericită și liberă. Apoi dér ție trebue sĕ-țĭ spui totŭ, fiă chiar și o nebuniă séu părere greșită, — nu credŭ pe d. Negri revoluționarŭ — l'așŭ face póte ântêiulŭ ministru, séu presidentŭ séu principe, de vomŭ mai fi osândițĭ sĕ avemŭ prințĭ séu presidențĭ ai republicei Române, dér nu voiu da votulŭ meu pentru Negri ca sĕ fiă elŭ singurŭ guvernatorŭ în timpŭ de revoluțiă, pentru că încă odată nu credŭ, că are la „foi d'un revolutionnaire.“ Așa dér vedĭ că eu unulŭ aicĭ nu potŭ lua inițiativa a aduna pe românĭ și a'i îndemna, a'i îmboldi, a'i esalta, a'i sili sĕ voteze numirea lui; destulă jertfă am făcutŭ, că n'am disŭ nimĕnui nimicŭ și acésta am făcut'o pentru tine. Acum sĕ'țĭ mai spunŭ ceva. Nu sciu, dér după câtŭ pociu judeca, tu facĭ douĕ greșelĭ fórte marĭ, după părerea mea. Cea dântêiu este că

*medicamentelorŭ contra apoplexiei*, doctorulŭ Roman Weissmann, acela care a făcutŭ atâta reclamă în tóte diarele, a muritŭ însușĭ de... unŭ atacŭ de *apoplexiă*.

## Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

*Gherla*, 28 Augustŭ 1888.

La petrecerea de véră arangiată ierĭ în 27 l. c. și anunțată la vremea sa și în „Gazetă“ a incursŭ unŭ venitŭ brutto 160 fl. 50 cr.

Au solvitŭ pe deasupra următorii P. T. Domnĭ:

N. F. Negruțŭ 5 fl., Dr. Emilŭ F. Negruțŭ 2 fl., N.N. 1 fl., Florianŭ Antalné 1 fl., Dr. Iuliu Șimonŭ 1 fl., L. Huza 3 fl., Rácz Jakik 1 fl., Elie Banda 1 fl., Vasile Pușcarŭ, profesorŭ 1 fl., Al. Pocolŭ, cancel. în Făgărașŭ 1 fl., Ioanŭ Lemenyi din Iclodŭ 1 fl., C.Hosu din Dindelégŭ 1 fl., Perndl Ignácz, direc la institutulŭ corec. din locŭ 2 fl., Placsinter David, primarulŭ Gherlei 1 fl., Gajzágo Ferencz, jud. reg. 1 fl., Ioanŭ Cheresteșŭ din S. Ioana 1 fl., Al. Ghelner protop. 1 fl., Ioanŭ Hosu, lemnarŭ în Gherla 1 fl., Iosifŭ Nemeșŭ din Lăpușulŭ ung. 1 fl., Dr. Zacharias 2 fl. 50 cr. Gönczy Gyula 1 fl., Moldován Simon 2 fl., Dómna Emilia Coroianŭ din Dobêca 1 fl., Zorobabel Perhaița 1 fl. Suma 34 fl. 50 cr.

Pentru acésta prenumițiĭ domnĭ priméscă mulțămirile comitetului arangiatorŭ.

Și câștigulŭ moralŭ alŭ petrecerii a fostŭ însemnatŭ, s'a datŭ ocasiune a conveni și a petrece împreună românĭ cu armenĭ și maghiarĭ în cea mai bună armoniă, carea altcum e unŭ ce străvechiu în orașulŭ nostru, fiă disŭ spre onorulŭ și lauda conducĕtorilorŭ acestui orașŭ, carĭ au onoratŭ și de astădată petrecerea românéscă cu presența lorŭ. S'au putută observa și 5—6 costumurĭ românescĭ, ce le ședea de minune bine purtătórelorŭ. Cea ce le-a ridicatŭ valórea a fostŭ, că st. dănțătóre, tóte și le-au pregătitŭ însele.

Venitulŭ curatŭ este 90—95 fl.v.a.

Pentru comitetŭ
*V. G. Borgovanŭ.*

## Literatură.

**Studiu asupra Legei celorŭ XII Tabule** de *Ioanŭ Kalinderu*, membru corespondentŭ alŭ Academiei Române și membru asociatŭ alŭ institutului de dreptŭ internaționalŭ. Bucurescĭ 1888. — Sub titlulŭ acesta a eșitŭ de sub tiparŭ interesanta scriere a d-lui Kalinderu, despre care făcurămŭ amintire încă de multŭ în colónele foiei nóstre. Opulŭ cuprinde 61 pag. formatŭ mare 8⁰ avênd în frunte o precuvêntare interesantă. Opulŭ este împărțitŭ în 5 capitole tractândŭ despre: Originea legilorŭ celorŭ XII Tabule; Redacțiunea definitivă a celorŭ XII Tabule; Despre materiile tractate în fiăcare din cele XII Tabule; Analisa dispozițiunilorŭ conținute în legea celorŭ XII Tabule. In partea ultimă se află unŭ Apendice, Fragmente ale celorŭ XII Tabule și în fine tabela autorilorŭ întrebuințațĭ la scrierea acestei opere.

**„Meseriașulŭ Românŭ,“** fóiă pentru învĕțătură și petrecere, întocmită pentru meseriașĭ și toțĭ iubitorii de meserii. Apare în Brașovŭ de 2 orĭ pe lună și costă pe $^1/_2$ anŭ 60 cr. séu 2 francĭ. Editorŭ și Redactorŭ: *Bartolomeiu Baiulescu*, președintele Reuniunei pentru sprijinirea meseriașilorŭ românĭ în Brașovŭ. — Nr. 16 dela 15 (27) Augustŭ cuprinde: Importanța desemnului pentru industriă. Extractŭ din regulamentulŭ generalŭ și celŭ specialŭ, privitorŭ la trimiterea, transportulŭ, primirea și reespediarea productelorŭ admise la exposițiunea din 1889. Scóla de meserii. Scirĭ economice și industriale. Unŭ pachetŭ sigilatŭ (Foița „Mes. Rom“). Feliurite pentru meseriașĭ (sub rubrica acésta se cuprinde o frumósă colecțiune de instrucțiunĭ folositóre pentru meseriașĭ). Multe și mĕrunte (mulțime de scirĭ diferite) Diverse. Glume. Concursŭ. Anunțŭ. Têrgurile dela 16—31 Augustŭ. Posta Redacțiunei.

## SCIRĬ TELEGRAFICE.

**Berlinŭ**, 30 Augustŭ. Se dice că visitei împĕratului Wilhelmŭ la Roma îi va premerge visita la Viena

**Berlinŭ**, 30 Augustŭ. Bursa a fostŭ în modŭ nefavorabilŭ influințată prin sgomotulŭ despre demisiunea prințului Bismark. Acestŭ sgomotŭ însĕ nu este întemeiatŭ. Celŭ multŭ prințulŭ Bismark va ceda conducerea ministeriului de comerciu altuia.

Bennigsen a fostŭ numitŭ președinte superiorŭ alŭ provinciei Hanovera. Acésta a surprinsŭ pe toțĭ, pentru-că denumirea nu corespunde marelorŭ așteptărĭ.

**Belgradŭ**, 30 Augustŭ. Pirocianak sosesce astădĭ aicea cu rĕspunsulŭ regelui. Consistoriulŭ va ține mâne ședința.

## DIVERSE.

**Falsificarea vinurilorŭ de Bordeaux.** De când filocsera a devestatŭ viile în Francia, s'a înmulțitŭ într'unŭ chipŭ îngrozitorŭ fabricațiunea vinurilorŭ artificiale. Falsificarea nu se sĕvêrșesce numai de comercianții de vinurĭ, ci de înși-șĭ proprietarii viilorŭ, amestecândŭ strugurele tescuitŭ cu apă și zahărŭ de sfecle, supuindŭ acéstă amestecătură fermentațiunei. Colórea roșiă se produce séu prin adăogire de vinurĭ spaniole, séu prin întroducere de anilin. In anulŭ 1885 esportulŭ acestorŭ vinurĭ artificiale a fostŭ de două milióne și'n anulŭ trecutŭ de peste patru milióne de hectolitri. Fiindŭ că vopsirea vinurilorŭ cu Fuchsin este oprită și severŭ pedepsită în Francia, se întrebuințéză o altă materiă colorată a cărei esistență este mai anevoiă de constatatŭ. Din acéstă vopsea se vinde anualŭ în sudulŭ Franciei pentru 300.000 de fr. Se înțelege că falsificarea se descoperă ușorŭ prin analisa chimică, dér consumătorulŭ nu póte supune fiă-care paharŭ de vinŭ unei asemene analise. Esistă însĕ unŭ mijlocŭ d'a recunósce ușorŭ falsificarea vinurilorŭ roși: sĕ se înmóie o cójă de pâne în vinŭ, apoi s'o puiă într'unŭ paharŭ de apă, décă vinulŭ este văpsitŭ, în puține minute apa dobândesce o culóre purpuriă, ceea ce nu se'ntêmplă décă vinulŭ este naturalŭ.

**Câtŭ costă unŭ canarinŭ?** Germania cultivă pe fiă-care anŭ sute de mii de canarinĭ, dintre carĭ cei mai mulțĭ se espedéză în străinătate cu deosebire în America. Paserile destinate pentru esportŭ se plătescŭ de regulă cu 3 marce (1 marcă 60 cr.) exemplarulŭ, în Germania se vêndŭ în terminŭ mediu cu 10 marce exemplarulŭ. Cântăreții cei mai bunĭ firesce facŭ escepțiune, se plătescŭ cu 20—50, ba chiar și cu 100 marce. Prețurile cele mai marĭ se capĕtă însĕ în America nordică. Acolo se vêndŭ exemplare alese cu 1000 dolarĭ (4000 mărcĭ) exemplarulŭ. Nu este nicĭ o mirare décă cultivarea paserilorŭ canarine servesce pentru mulțĭ dreptŭ isvorŭ de bogățiă. Cultivatorii de canarinĭ din St. Andreasberg, la numĕrŭ de 600 familii, au unŭ venitŭ anualŭ de 200,000 marce.

## Telegramă particulară a „Gaz. Trans.“

**Aradŭ** 30 Augustŭ. In procesul de pressă alŭ fóiei *„Romänische Revue“*, ce s'a pertractatŭ astădĭ, acusatul **Stefanŭ Albu** învĕțătorŭ în Resița **a fostŭ condamnatŭ la unŭ anŭ închisóre și 500 florinĭ amendă.**

**Rectificare.** *Despărțĕmêntulŭ I*, alŭ Brașovului și Treiscaunelorŭ, *alŭ Associațiunei transilvane* își va ține adunarea generală Dumineca în **28 Augustŭ st. n.** ér nu în 22 Augustŭ, precum din eróre s'a publicatŭ în Nr. 178 alŭ fóiei nóstre.

## Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 30 Augustŭ st. n. 1888

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 9.28 | Vênd. | 9.30 |
| Argintŭ românescŭ . | „ | 9.20 | „ | 9.24 |
| Napoleon-d'orĭ . . . | „ | 9.77 | „ | 9.80 |
| Lire turcescĭ . . . | „ | 11.10 | „ | 11.12 |
| Imperialĭ . . . . . | „ | 10.10 | „ | 10.12 |
| Galbinĭ . . . . . | „ | 5.80 | „ | 5.82 |
| Scris. fonc. „Albina“ 6% | „ | 101.— | „ | —.— |
| „ „ „ 5% | „ | 98.— | „ | 98.50 |
| Ruble rusescĭ . . . | „ | 120.— | „ | 121.— |
| Discontulŭ . . . . | 6½—8% pe anŭ. | | | |

## Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Augustŭ st. n. 1888.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4% . . . . . . . . | 101.90 |
| Renta de hârtiă 5% . . . . . . . . | 91.50 |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . | 148.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . | 98.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . | —.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . | 113.50 |
| Bonurĭ rurale ungare . . . . . . | 104.90 |
| Bonurĭ cu clasa de sortare . . . . | 104.80 |
| Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . . | 104.80 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare . . . . . | 104.50 |
| Bonurĭ rurale transilvane . . . . . | 104.60 |
| Bonurĭ croato-slavone . . . . . . | 104.— |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ . . . . . . . . . | 99.75 |
| Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ | 129.— |
| Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului . . . . . . . . . | 125.60 |
| Renta de hârtiă austriacă . . . . | 81.65 |
| Renta de argintŭ austriacă . . . . | 82.50 |
| Renta de aurŭ austriacă . . . . . | 111.60 |
| Losurĭ din 1860 . . . . . . . | 139.75 |
| Acțiunile băncei austro-ungare . . . | 87.2— |
| Acțiunile băncei de creditŭ ungar. . | 306.50 |
| Acțiunile băncei de creditŭ austr . . | 312.90 |
| Galbenĭ împĕrătescĭ . . . . . . | 5.86 |
| Napoleon-d'orĭ . . . . . . . . | 9.76 |
| Mărcĭ 100 împ. germane . . . . . | 60.10 |
| Londra 10 Livres sterlinge . . . . | 123.25 |

## Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 28 Augustŭ st. v. 1888.

| | Cump. | vênd. |
|---|---|---|
| Renta română 5% . . . . . | — | —.— |
| Renta rom. amort. 5% . . . | 95.½ | 6.— |
| Renta convert. 6% . . . . . | 93.— | 90.½ |
| Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . . | 37.— | 42. – |
| Credit fonc. rural 7% . . . | 006.¼ | 106.¾ |
| „ „ „ 5% . . . . | 92.¾ | 93. |
| „ „ urban 7% . . . . | 104.½ | 105·— |
| „ „ „ 6% . . . . | 98.½ | 99.½ |
| „ „ „ 5% . . . . | 88.— | 88.¾ |
| Banca naț. a Rom. 500 Lei. . | 940.— | 960.— |
| Ac. de asig. Dacia-Rom.. . . | 220.— | 225.— |
| Aurŭ contra bilete de bancă . | 16.40 | 16.65 |
| Bancnote austr. contra aurŭ. . | 2.01 | 2.02 |
| Aurŭ contra argintŭ séu bilete | 16.— | 16.¾ |
| Florinŭ valóre austriacă . . . | 205. | 207 |

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureșianu.**

credĭ, că prin diplomațiă o sĕ isbutimŭ sĕ scótemŭ pe Rușĭ din țéră și unițĭ cu Turcia sĕ dobêndimŭ celŭ puținŭ constituția dela 11 (23) Iunie 1848. Te înșelĭ. Nu vomŭ dobândi nimicŭ, séu mai nimicŭ, pe câtŭ Franța va fi în reacțiă. Nu credŭ în Turcia precum nu credŭ în Eliadŭ, séu cu alte cuvinte Turcia este ca Eliadŭ, și Eliadŭ este ca Turcia, lașă, imbecilă și răpitóre ca dênsulŭ, necinstită și ipocrită ca slăbiciunea, — o națiă barbară, în decadență. dela care nu așteptŭ decâtŭ trădare și robiă, orĭ de câte orĭ îi va veni bine. Speranța mea dér a fostŭ și este în triumfulŭ democrației, și deplomația mea — ceea ce am cerutŭ și nu m'a ascultatŭ nimenĭ, și ceea ce cerŭ în deșertŭ este — sĕ se numéscă unŭ comitetŭ de 3 Românĭ, Bălcescu, tu, Melinescu séu unulŭ din Brătienĭ, séu doi din aceștia și unulŭ pe cine vețĭ voi. Acestŭ comitetŭ sĕ guverne totulŭ și totă emigrația sĕ se supue lui. Fiecare Românŭ sĕ depue totŭ ce are — banĭ, sciință, viéță. Acestŭ comitetŭ sĕ trateze diplomaticesce cu Pórta, dér păstrândŭ totd'auna dignitatea nației și sĕ înșale, pe câtŭ se va puté pe diplomații turcĭ, etc. etc. Sĕ adune arme și sĕ le aibă gata, sĕ cumpere jurnalurile francese, germane, etc. Sĕ facă elŭ chiar unŭ jurnalŭ în Franța, altulŭ în Germania și altulŭ în Transilvania. Sĕ scrie neîncetatŭ jurnalurĭ séu broșurĭ românescĭ și sĕ le bage în țéră. Destulŭ câtŭ am disŭ, ca sĕ înțelegĭ ce voescŭ; mai adaogŭ numai, că acésta am cerut'o din luna lui Decemvre, adăogêndŭ că trebue sĕ mergemŭ mai aprópe de țéră, și credŭ, suntŭ sigurŭ, că décă eram ascultatŭ, astădĭ Muscalii din România arŭ fi fostŭ în iadurĭ, și Românii cu Ungurii la zidurile Vienei. Acum este fórte târdiu; cu tóte acestea și acum totŭ acésta o cerŭ, totŭ în acestŭ modŭ de guvernŭ și diplomațiă vĕdŭ salvarea nóstră. Dér îmĭ vei dice, vedĭ că nu se póte, pentru că Eliadŭ și Tellŭ suntŭ ticăloșĭ, pentru că Nicolae și Stefanŭ Golescu nu suntŭ revoluționarĭ și suntŭ ómenĭ fără voință, pentru că Negru Golescu este prostŭ, ambițiosŭ, intrigantŭ și devotatŭ lui Eliadŭ și Tellŭ, pentru că ei se supunŭ voințelorŭ sale, și pentru că urăsce pe toțĭ acei ce îndrăsnescŭ să-i stea împotrivă, și nu'lŭ adóră ca pe unŭ geniu alŭ României; pentru că Brătienii, Ghica, Rosetti, Bălcescu nu se punŭ seriosŭ pe lucru. Sĕ se unéscă între dênșii, sĕ ia inițiativa sĕ mérgă înainte, călcândŭ pe aceste cadavre, și pentru că ceilalțĭ Românĭ se învêrtescŭ ca barca fără cârmă. Așa este; pe câtŭ vomŭ fi așa nu vomŭ face nimicŭ, dér nicĭ cu sistemulŭ ce ai luatŭ, cu povețile lui Canning și Aupick, și cu dictatura lui Negri nu vomŭ face nimicŭ, ba încă mĕ temŭ, că de vomŭ face ceva vomŭ face două rele și abia unŭ bine. Etă, dragulŭ meu, părerea mea, și crede că aicĭ, décă nu s'a votatŭ, séu ca sĕ dicĭ mai bine de nu s'a luatŭ în băgare de sémă programa vóstră, vina nu este a mea, căcĭ, cum țĭ-am disŭ, eu n'am eșitŭ din camera mea dela Passy, și vina este a amicului tĕu Negru, carele cunósce acum diplomația. Barro și Falloux și ceilalțĭ tinerĭ au luat'o și acésta cu aceeașĭ ușurință cu care Românulŭ boierŭ privesce tóte chestiile naționale. Acum vina ta este pentru că n'ai cunoscutŭ, nu-lŭ cunoscĭ și nu vréi sĕ-lŭ cunoscĭ pe Negru Golescu. Țĭ-am vorbitŭ totŭ de trecutŭ, sĕ-țĭ vorbescŭ puținŭ de viitorŭ. Nu scii, cum țĭ-am mai disŭ, nicĭ ce-ai făcutŭ, nicĭ ce facĭ acolo, nu sciu carĭ suntŭ ideile tale, cum credĭ că ar fi mai bine sĕ urmămŭ, și ce credĭ că trebue sĕ facemŭ. Țĭ-am spusŭ numai că bănuescŭ eu de tine, că loculŭ în care trăescĭ și ómenii cu carĭ te aduni, și pe carĭ îi suntŭ în corespondență, te-au făcutŭ moderatŭ, și că nu mai eștĭ sigurŭ ce în curêndŭ democrația va triumfa. Eu unulŭ am credutŭ și credŭ mai multŭ decâtŭ totdéuna, că în curêndŭ vomŭ avea aicĭ „une République démocratique et sociale,“ că voiu merge la viitorulŭ congresŭ cu 10, 15 mii de Francesĭ și vomŭ cere 50 de mii de pușcĭ, ofițerĭ, etc. etc., că tu, Bălcescu, Brătianu, și alțĭ tinerĭ vețĭ intra în țéră, (căcĭ armiele suntŭ veșnic îndată séu că le vomŭ scóte), vețĭ lua în mână guvernulŭ și vețĭ merge înainte; căcĭ Turcii orŭ sĕ fiă siliți de Francia sĕ ne lase în pace, séu că décă nu ne vorŭ lăsa, vomŭ merge pentru a doua óră la Adrianopolŭ. Acésta am credut'o și acésta o credŭ. Acésta am așteptatŭ și o aștepŭ acum din di în di, din césŭ în césŭ. Nebunia? Póte, dér sĕ morŭ curêndŭ cu acéstă nebuniă și acéstă mórte va fi mai dulce decâtŭ aceea de care am peritŭ, credêndŭ în diplomațiă și ascultândŭ pe cei înțelepțĭ. Așa dér, îțĭ dicŭ ție: fi gata și la celŭ mai micŭ semnŭ plécă spre țéră și du-te acolo unde vorŭ fi și ceilalțĭ Românĭ, frații tĕi într'o credință și patriotismu.

„Eu credŭ, dragulŭ meu, că suferințele cu carĭ te luptĭ d'unŭ anŭ de dile te-au ostenitŭ, căcĭ în adevĕrŭ, îțĭ dicŭ, tu nu mai eștĭ tu. Erai tare, nimicŭ nu te speria, nimicŭ nu te descuragia, nimicŭ nu te făcea sĕ lașĭ din mână aceea ce apucașĭ. Necazurile, durerile când te loviau, te găsiau tare ca marmura și, deși póte lăsau câte unŭ semnŭ în inima ta, însĕ ea totŭ rĕmânea puternică. Erai înțeleptŭ, însĕ erai și nebunŭ, și póte că acelŭ amestecŭ de înțelepțiune și nebuniă m'a făcutŭ sĕ te stimŭ, sĕ te iubescŭ și sĕ mĕ închinŭ înaintea superiorității tale, dér acum nu te mai cunoscŭ. Sciu că ai suferitŭ multŭ, și sciu că suntŭ suferințe de acelea, ce nu le scie nimenĭ și carĭ suntŭ mai dureróse decâtŭ acelea ce ne lovescŭ ca trăsnetulŭ.

(„Revista nouă“). (Va urma).

Nru. 21—1888.
sen. scol. 131,2—2

# CONCURSŬ

pentru ocuparea stațiunei docențiale din parochia gr. cat. *Pojenĭ* din vicariatulŭ Rodnei, carea devenise vacantă, cu soluțiune anuală de 200 fl. v. a., cuartirŭ și lemne pentru focŭ gratis și grădina de pomăritŭ în folosința învĕțătorului.

Doritorii de a dobêndi acéstă stațiune au de a-șĭ așterne rugările lorŭ provĕḍute cu documentele de cualificațiune docențială la *senatulŭ scolasticŭ conf. gr. cat.* din *Pojenĭ*, posta ultimă *Năsĕudŭ*, până în *20 Septemvrie*, când va fi ḍiua alegerei.

Din ședința senatului scolasticŭ conf. gr. cat. ținută la 10 Augustŭ 1889.

Demianŭ Popŭ,
preotŭ adm. ca presid. sen. scol.



Nru 9597.

# PUBLICAȚIUNE.

Se aduce prin acésta la cunoscința tuturorŭ, că dela *1 Septemvre a. c.* începêndŭ până la rechiămare este materialŭ tăiatŭ cu ferĕstrĕulŭ (scândurĭ) și lemne de edificare în depoulŭ de lemne orășenescŭ cu următórele prețurĭ scăḍute per metru de vênḍare:

1. Materialŭ tăiatŭ (scândurĭ) de stejarŭ I sortă fl. 22.10 cr. și fl. 20.40 cr.

Materialŭ tăiatŭ (scândurĭ) de stejarŭ II sortă fl. 18. 70 cr. și fl. 17.85 cr.

Materialŭ tăiatŭ (scândurĭ) de stejarŭ III sortă fl. 13.60 cr.

2. Materialŭ tăiatŭ (scândurĭ) móle fl. 10.80 cr.

3. Lemnŭ cioplitŭ de edificare fl. 9.00.

Din prețurile susnumite se vorŭ aduce la luarea en gros, adică din celŭ puținŭ 20 metre încă 5% în scăḍĕmêntŭ.

*Brașovŭ*, 1888 Augustŭ 25.

28 M.2—2 **Magistratulŭ orășenescŭ.**

# Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

## I. Plecarea trenurilorŭ:

**1. Dela Brașovŭ la Pesta:**

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

**2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:**

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

## II. Sosirea trenurilorŭ:

**1. Dela Pesta la Brașovŭ:**

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

**2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:**

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

## A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ
b) " " " *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) " " în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) " " la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) " " la *Săcele:* 4 óre diminéța.



Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.